

**T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI**

EL SANATLARI TEKNOLOJİSİ

RUSTİK PERDELER

Ankara, 2013

- Bu modül, mesleki ve teknik eğitim okul/kurumlarında uygulanan Çerçeve Öğretim Programlarında yer alan yeterlikleri kazandırmaya yönelik olarak öğrencilere rehberlik etmek amacıyla hazırlanmış bireysel öğrenme materyalidir.
- Millî Eğitim Bakanlığınca ücretsiz olarak verilmiştir.
- **PARA İLE SATILMAZ.**

İÇİNDEKİLER

AÇIKLAMALAR	ii
GİRİŞ	1
ÖĞRENME FAALİYETİ-1	3
1. RUSTİK PERDE DİKMEYE HAZIRLIK	3
1.1. Metal (Zimba) Halkalı Rustik Perde	4
1.2. Perde Kumaşından Halkalı Rustik Perde	6
1.2.1. Kumaş Halkalı Rustik Perde	6
1.2.2. Biye Bağlamalı Rustik Perde	6
1.3. Rustik Perde Ölçüsü Alma	7
UYGULAMA FAALİYETİ	8
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	10
ÖĞRENME FAALİYETİ -2	11
2. RUSTİK PERDE DİKİMİ	11
2.1. Kumaş Hesabı Yapma	11
2.2. Kesim Öncesi Hazırlık	12
2.2.1. Perde Modeli Seçimi	12
2.2.2. Perde Modeline Göre Kumaş Seçimi	13
2.3. Kesim	14
2.4. Dikim Yapma	15
2.5. Kalite Kontrol	16
UYGULAMA FAALİYETİ	17
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	33
MODÜL DEĞERLENDİRME	34
CEVAP ANAHTARLARI	35

AÇIKLAMALAR

ALAN	El Sanatları Teknolojisi
DAL/MESLEK	Dekoratif Ev Tekstili
MODÜLÜN ADI	Rustik Perdeler
MODÜLÜN TANIMI	Rustik perde çeşitleri, perde kesimi ve perde dikimi konularının kazandırıldığı bir öğrenme materyalidir.
SÜRE	40/32
ÖN KOŞUL	Büzgülü Perdeler ve Pilili Perdeler modüllerini başarmış olmak
YETERLİK	Rustik perde üretmek
MODÜLÜN AMACI	Genel Amaç Gerekli ortam sağlandığında perde modeli seçip modele uygun rustik perdeyi dikebileceksiniz. Amaçlar 1.Rustik perde dikmeye hazırlık yapabileceksiniz. 2.Rustik perdeyi tekniğine uygun dikebileceksiniz.
EĞİTİM ÖĞRETİM ORTAMLARI VE DONANIMLARI	Ortam: Perde dikimi için uygun aydınlık ve geniş bir atölye ortamı Donanım: Düz dikiş makinesi, overlok makinesi, çalışma masası, sandalye, perde malzemeleri, ütü, ütü masası ve yardımcı araç gereçler, kaynak kitaplar, elektronik bilgi kaynakları, kumaş örnekleri ve gereçler
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	Modül içinde yer alan her öğrenme faaliyetinden sonra verilen ölçme araçları ile kendinizi değerlendireceksiniz. Öğretmen modül sonunda ölçme aracı (çoktan seçmeli test, doğru-yanlış testi, boşluk doldurma, eşleştirme vb.) kullanarak modül uygulamaları ile kazandığınız bilgi ve becerileri ölçerek sizi değerlendirecektir.

GİRİŞ

Sevgili Öğrenci,

Perdenin evlerde ve çevremizde, bugün kullandığımız biçime yakın kullanımları çok uzun zaman önceye hatta tarih öncesi dönemlere kadar uzanır. İnsanlık tarihinde, mekânlarda içerisi ve dışarı arasında tek bağlantı uzun zaman sadece kapılar olmuştur. Bu yüzden perdeyle ilgili bildiğimiz kavramların çoğu pencere değil kapılarda kullanılan perdelerden gelmektedir.

Ülkemizde perdenin gelişim sürecine baktığımızda Batılaşma Dönemi'ne kadar perde tasarımlarında evrensel çizgilerden yararlandığı gibi kültürümüzün etkilerini de görmekteyiz. 16'ncı yüzyılda I. Selim Dönemi'nde sarayda dekoratif amaçlı pencere perdeleri kullanılmıştır. Bu perdeler iki kanatlı ve zengin drapelere sahiptir. Bu dönemde kullanılan perdeler kumaş işleme sanatımızın en güzel örneklerindedir. 16 ve 17. yüzyıllarda Bursa'da üretilen ipek kumaşlarda Osmanlı saray kumaş sanatı en parlak dönemlerini yaşamıştır. 17. yüzyılın ikinci yarısından itibaren kumaşlarda ve perdelerde Batı etkileri yoğunluk kazanmıştır. Avrupa kumaşların iç piyasayı ele geçirmeye başlamasıyla kumaş sanatı ve perdecilik gerilemeye başlamıştır.

Kullanım amacı ne olursa olsun geçmiş yüzyıllarda işlerliliği var olduğu gibi günümüzde de perdeler kullanılmaya devam etmektedir. Bu nedenle Dekoratif Ev Teksili Meslek Dalı'nın önemli bir bölümünü oluşturan rustik perdeleri bu modülle tanımaya başlayacak, ilk temel teknikleri uygulayacaksınız.

ÖĞRENME FAALİYETİ-1

AMAÇ

Öğrenme faaliyetinde kazandırılacak bilgi ve beceriler doğrultusunda rustik perde dikmeye hazırlık yapabileceksiniz.

ARAŞTIRMA

- Rustik perdelerin kullanım alanları, çeşitleri, rustik perde ölçüsü almada dikkat edilecek noktaları araştırarak sunu hazırlayınız ve hazırladığınız sunuyu uygulama faaliyeti kapsamında sınıfa sununuz.

1. RUSTİK PERDE DİKMeye HAZIRLIK

Kumaş veya tül perdelerin uygulamasında kullanılan kornejlerin yerine rustik borularına adapte edilmiş perdelerdir. Rustik perdeler, özellikle perdelik ve kartonpiyer bulunmayan mekânlarda tercih edilmelidir. Rustik perdelerde taşıyıcı borular (rustik) duvar veya tavana özel ayaklarıyla monte edilir. Kumaş perde ahşap veya metal halkalarla boru üzerinde hareket ettirilir. Kumaş perdeler isteğe göre farklı pililerle de dikilebilir. Rustik perdelerde pencere ölçüsü alındıktan sonra kumaş hesabı yapılır. Kumaş hesabı, yapılacak modele göre değişmektedir. Rustik perdede müşterinin isteğine göre pili payı değişebilir.

Bunlar;

- 1 metreye 2 metre,
- 1 metreye 2,5 metre,
- 1 metreye 3 metre olmaktadır.

Rustik perdelerde en çok kullanılan ve perdeyi zengin gösteren 1 metreye 3 metre olarak hazırlanan perdelerdir. Perdeyi daha zengin göstermektedir. Ölçü alınırken yanlardan on beşer cm kenar kıvrırma payı ilave edilmelidir.

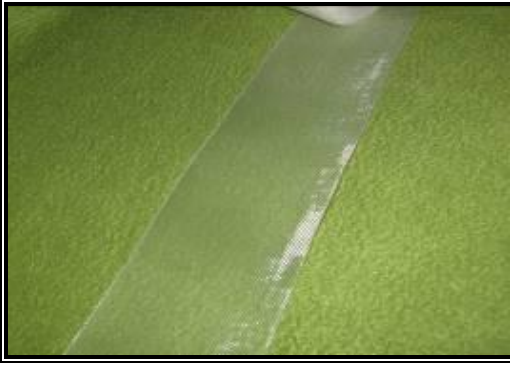
Resim 1.1: Kumaş halkalı rustik perde

Resim 1.2: Metal halkalı rustik perde

1.1. Metal (Zimba) Halkalı Rustik Perde

Halkalı bir boru üzerine uygulanmaktadır. Metal halkalı rustik perdelerde rustikler, ahşap ve pirinç olmak üzere iki grupta toplanır. Kullanılacak rustikler evin mobilyalarına göre de değişmektedir. Ahşap rustik perdelerde özel bir kumaş yoktur; keten, voal ve naturel kumaşlar tercih edilmektedir. Pirinç rustiklerde genellikle abiye, klasik ve ağır ürünler kullanılır.

Metal halkalı rustiklerin uygulanmasında iki çeşit ekstrafor kullanılmaktadır. Biri düz tarlatan diğeri kapsüllü (kilitli) ekstraforlardır. Ürün uygulanırken üstten **8 cm** katlanarak kumaşın arasına konarak dikilir, halkalar **12 cm** aralıklarla takılmaktadır.

Resim 1.3: Düz tarlatan ekstrafor

Resim 1.4: Düz tarlatan ekstrafor rulo hâlinde

Resim 1.5: Kapsüllü ekstrafor

Resim 1.6: Kapsüllü ekstrafor

Resim 1.7: Metal (zımba) halkalar

Resim 1.8: Metal (zımba) halkalar

Resim 1.9: Metal (zımba) halkaların yerleştirilmesi

Kapsüllü ekstraforlar genellikle sahne perdeleri, gemi penceresi perdeleri, banyo perdelerinde kullanılmaktadır. Kullanılan kapsüllü ekstraforun amacı, perde pilisinin düzgün durmasını ve pilinin bozulmamasını sağlamaktır.

Resim 1.10: Metal (zımba) halkalı rustik perde

1.2. Perde Kumaşından Halkalı Rustik Perde

Perde kumaşından yapılan (biritle) halkalı rustik perdelerin uygulanmasında pili ölçülerinin aynı ölçülerde olması çok önemlidir. Pili ölçüsünün hatasız ve düzgün olması perdenin görünümü için önemlidir.

1.2.1.Kumaş Halkalı Rustik Perde

Yardımcı aksesuarlar kullanılmadan perdenin kendi kumaşı ya da kombin bir kumaşla halkaları oluşturulan rustik perde çeşididir. Aksesuar masrafı yapmaya gerek kalmaz. Yıkama ve kullanım özellikleri açısından kolaylık sağlar. Mekân ve müşteri istekleri göz önünde bulundurularak halka uzunluk, en ölçülerinde ve renk uyumlarında değişiklikler olabilir.

Resim 1.10: Kumaş halkalı rustik perde

1.2.2. Biye Bağlamalı Rustik Perde

Perde kumaşından ya da farklı kumaş ve gereçlerden biyeler oluşturularak halkaları hazırlanan rustik perde çeşididir. Oluşturulan biyelere farklı bağlama teknikleri kullanılarak halkalar oluşturulur. Aynı zamanda görsel çeşitlilik açısından tercih edilebilecek bir rustik perdedir.

Resim 1.11: Biye bağlamalı rustik perde

1.3. Rustik Perde Ölçüsü Alma

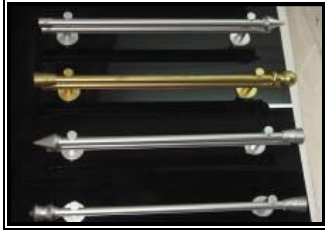
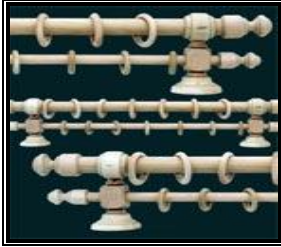
- Rustik ölçüsü pencere çerçevelerinin kenarlarından 15-20 cm taşılarak alınır. (Kenarlardan taşma durumu olmayan yerlerde, örneğin bir kenarı açık bir kenarı köşe olan pencerelerde, köşe yere kadar olan genişlik / en ölçüsü alınır.). Max. genişlik / en 6 metre max. yükseklik / boy 270 cm yapılabilir.
- Ölçü şekli özellikle tavanda kartonpiyer yani alçı perdelik olmadığı durumlarda alınması gereken ölçü şeklidir. Perdeler çerçeve üzerinden duruma göre 15-20 cm yükseklikte perde boruları üzerine farklı pile şekilleri ile yerleştirilir ve taşılır.
- Ölçü sırasında pencere çerçevelerinin kenarlarından 15-20 cm taşılarak genişlik ölçüsü alınır (Kenarlardan taşma durumu olmayan yerlerde örneğin bir kenarı açık bir kenarı köşe olan pencerelerde, köşe yere kadar olan genişlik ölçüsü alınır.).

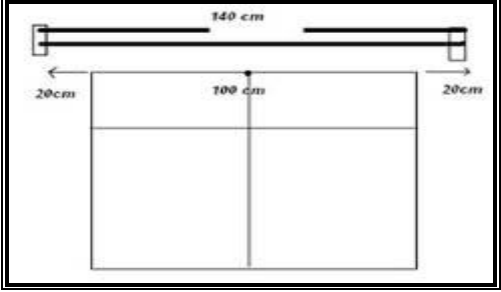
Örnek: Pencere çerçevenizin eni 220 cm ise buna genişlik için her bir kenar için 20 cm ekleyecek olursak toplam iki kenar için 40 cm ekleyeceğimizden dolayı toplam genişliğe 40 cm eklenir. Bu durumda rustikli perde genişlik ölçümüz 260 cm'dir. Perde boyu ölçüsü alınırken çerçevenin üst kenarından 15–20 cm tavana doğru taşılarak yere kadar olan ölçü alınır.

UYGULAMA FAALİYETİ

Rustik perdeleri araştırınız. Edindiğiniz bilgileri kullanarak dikeceğiniz perde ölçüsünü alınız.

Kullanılacak malzemeler:Çeşitli modellerde rustik perde modelleri, mülaj kâğıdı, kalem, mezur

İşlem Basamakları	Öneriler
<p>➤ Perde kumaşı üreten, satan ve dikimini yapan işletmelerde araştırma yapınız.</p>	<p>➤ Büzgülü Perdeler modülüne bakınız. ➤ Rustik perde hakkında ön hazırlık yapınız ➤ Rustik perde çeşitleri hakkında gözlem yapınız. ➤ Verilen kaynakçaları tarayınız. ➤ Rustik perde kullanım alanlarını öğreniniz.</p>
<p>➤ Rustik perdelerde kullanılan rustikleri araştırınız.</p>	<p>➤ Perde kumaşı üreten, satan ve dikimini yapan işletmelerin web sayfalarını inceleyiniz. ➤ Rustik perde çeşitleri ile ilgili resimleri değerlendiriniz ➤ Perde firmalarından edindiğiniz bilgileri değerlendiriniz.</p>

	
<p>➤ Edindiğiniz bilgileri kullanarak dikeceğiniz perdenin ölçüsünü alınız.</p>	 <p>➤ Standart ölçü alma kurallarını dikkate alınız.</p>
<p>➤ Ölçü alma tekniklerini uygulayınız.</p>	<p>➤ Araştırma için ön hazırlık yapınız. ➤ Gözlem yapınız. ➤ Araştırma sonuçlarını derleyiniz.</p>
<p>➤ Değişik modellere göre ölçü alınız.</p>	<p>➤ Ölçü alma işlemlerini gözlemleyiniz. ➤ Gözlemlerinizi değerlendiriniz. ➤ Model olarak fon perdelerin etekleri yere oturtulmak isteniyorsa toplam yüksekliğe/boya 15 cm ekleyiniz. ➤ Fon perdeler kenarda toplanmak isteniyorsa kuşak ya da Braçol tutucu kancalar (Renso) rayı eklenmelidir. ➤ Fon perde ile birlikte altta tül ve güneşlik kullanılacaksa bunun için ölçümlendirmeye tül ve güneşlik rayı eklenmelidir. Tül ve güneşlik rayı ölçüsü rustik boru ölçüsü ile aynıdır.</p>
<p>➤ Hazırladığınız rustik perde ölçüsünün sınıfınızda değerlendirmesini yapınız.</p>	<p>➤ Kendinize güveniniz. ➤ Çalışmalarınızı sınıfta arkadaşlarınızla paylaşınız.</p>

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Aşağıdaki cümlelerin başında boş bırakılan parantezlere, cümlelerde verilen bilgiler doğru ise **D**, yanlış ise **Y** yazınız.

1. () Rustik perdeler özellikle perdelik ve kartonpiyer bulunmayan mekânlarda tercih edilir.
2. () Rustik perdelerde taşıyıcı borular duvar veya tavana özel ayaklarla monte edilir.
3. () Rustik perdelerde pili payı müşterinin isteğine göre düzenlenmez.
4. () Ölçü alınırken yanlardan 15 cm ilave yapılmalıdır.
5. () Metal halkalı rustiklerde bir çeşit ekstrafor kullanılır.
6. () Korniş yerine rustiklere takılan perdelere rustik perde denir.
7. () Dekoratif perde sistemlerinde tercih edilen ergonomi ve işlevsellik aranmalıdır.

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızı cevap anahtarıyla karşılaştırınız. Yanlış cevap verdiğiniz ya da cevap verirken tereddüt ettiğiniz sorularla ilgili konuları faaliyete geri dönerek tekrarlayınız. Cevaplarınızın tümü doğru ise bir sonraki öğrenme faaliyetine geçiniz.

ÖĞRENME FAALİYETİ-2

AMAÇ

Öğrenme faaliyetinde kazandırılacak bilgi ve beceriler doğrultusunda gerekli ortam sağlandığında üreteceğiniz perde için uygulanacak modelde kumaş hesabı yaparak kumaşı kesip dikebileceksiniz.

ARAŞTIRMA

- Rustik perdelerin kullanım alanları ve çeşitleri ile ilgili araştırma yapınız. Bilgilerinizi sınıfta arkadaşlarınızla paylaşınız.

2. RUSTİK PERDE DİKİMİ

Korniş sistemine uygulanabilen perde modellerinin pek çoğu rustik perde olarak da uygulanabilir. Rustik perdelerin dikiminde pencere camının ölçüsü alındıktan sonra pili özelliğine göre kumaş hesabı yapılmaktadır. Perdeler, rustik borusu üzerinde, kullanılan rustik borusunun materyaline göre ahşap veya metal halkalar, kumaş ya da deri bitler, dekoratif metal halkalar, kumaşa adapte edilen kapsüller ile hareket eder. Rustikli perdede tercihe göre ikili rustik uygulaması yapılarak ya da rustik borusu arkasına perde rayı takılarak kumaş ve tül perde bir arada uygulanır. Rustik perde dikiminde en önemli etken alınan ölçüdür.

2.1.Kumaş Hesabı Yapma

Rustik perdelerde ölçü almada dikkat edilecek husus, diğer perde çeşitlerinde olduğu gibi montaj yapılacak yerin gönyeli olup olmadığının kontrol edilmesidir. Yükseklik ölçüsünde rustik malzemesi tavandan montaj yapılacak ise sağ ve sol ölçülerin birbirine eşit olmasına dikkat edilmelidir.

Montaj yapılırken su terazisi kullanılmalı ve tavandan montaj yapıldığında perdenin yere olan etek mesafeleri sağdan ve soldan bakıldığında simetrik olmalıdır. Buna göre ölçü alınırken tavan veya duvardan yere kadar boy ölçüsünde perdenin etek yüksekliği yerden 5 cm yukarıda kalacak şekilde ölçü alınmalıdır.

En ölçülerinde ise pencere veya kapının sağ ve sol kenarlarının bitiminden itibaren on beşer cm taşırarak ölçü alınmalıdır.

Perdelerde modele uygun kumaş seçilmelidir. Perdeleri süslemedeki kullanılan harç, şerit kordon, saçak gibi gereçler modele, kumaşa, stile, renk, doku ve desen yönünden uyum sağlamalıdır. Rustik perde ölçüsü pencere genişliğinde alınmalı, duvarlar boydan boya örtülmemelidir.Tavanı alçak olan mekânlarda rustik perde uygulamasından kaçınılmalıdır. Aksi takdirde mekânı küçülmüş olursunuz.Yüksek tavanlı mekânlar rustik perde uygulaması için daha uygundur.

Resim 2.1: Kumaş hesabı yapma

2.2.Kesim Öncesi Hazırlık

Perde dikimi için öncelikle kullanılacak kumaşlar mekâna göre değişiklik gösterir. Oda genişliği, mobilya hatta duvar boyası perde seçiminde önem taşımaktadır. Seçilecek perde modeline çok iyi araştırılarak karar verilmelidir.

2.2.1. Perde Modeli Seçimi

Perde kumaşı seçmede en önemli konu üretilecek perdenin kullanım alanı ve model özelliğine uygun olmasıdır. Mekânın yapısı, kullanım amacı, kimlerin kullanacağı düşünülerek önce model belirlenir, sonra kumaş seçimi yapılır. Kullanılması düşünülen kumaşlardan örnekler alınıp taslak üzerinde yerleştirilerek incelenir. Bu şekilde model, kumaş, doku, desen ve renk konusunda en doğru kararı vermek mümkün olabilir. Perde modeli belirlerken aşağıda belirtilen noktalar göz önünde bulundurulmalıdır:

- Perde modellerinde evin tarzına uyum sağlamasına varsa pencere kusurlarının giderilmesine dikkat edilmelidir.
- Mekânların özellikleri belirlenerek yaşam amacına uygun modeller üretilmelidir(Yatak, villa, sahne, çocuk oyun odası vb.).
- Kumaşlar modele uygun seçilmelidir.
- Perdeleri süslemedeki kullanılan harç, şerit, kordon, şaçak gibi gereçler modele, kumaşa, stile, renk, doku ve desen yönünden uyum sağlamalıdır.
- Çocuk odalarında yapılan süslemeler, çocuğun yaşına ve zevkine uygun olmalıdır. Mutfakta ise temizliği ve bakımı kolay olan kumaş ve modeller tercih edilmelidir.
- İklim ve odanın güneş durumu model seçiminde göz önünde bulundurulmalıdır.
- Perde boyları pencere şekline uygun olmalıdır.
- Mekânın mimari özelliğine uygun modeller seçilmelidir.
- Mekâna uyum sağlayacak kornişler, raylar, halkalı kornişler, briz çubuklar seçilmelidir. Pencere ve perde modeline uygun olmasına dikkat edilmelidir.

2.2.2. Perde Modeline Göre Kumaş Seçimi

Perdelik kumaşlar ve tüller çok çeşitli olup mekâna göre cins ve özelliklerde uygulanmaktadır. Organze, ipek, polyester, şifon gibi birçok tül grupları çeşitli perde modellerinde kullanılır. Genelde tül enleri ~280 – 300 cm arasındadır. Desenli kumaşlarla içindeki renklerden seçilmiş düz renk bir kumaş kolay uyum sağlar.

- Kullanılan kumaş veya tül, klasik veya modern mekânların perde tasarımlarına uygun seçilmelidir.
- Kumaş modele uygun olmalıdır.
- Pencerenin özelliğine göre (geniş, dar, yüksek, köşe pencere vb.) seçilmelidir. Örneğin, geniş pencerelerde eteği özel desenli tüller boyuna değil enine kullanılır.
- Perde renginin seçimi çok önemlidir. Perde rengi, odadaki geniş bir yüzeydeki renge ya da en az kullanılan renk ya da kullanıldığı alanda kombine olacak şekilde olmalıdır.
- Odanın büyüklüğünde göz önünde bulundurulmalıdır (Büyük odalarda her renk ve desen kullanılabilir.).
- Odanın döşeme tarzına ve kullanılan kumaşlarla uyumlu olmalıdır.
- Odanın ışık alma durumu (karanlık, aydınlık, loş, çatı katı vb.) göz önünde bulundurulmalıdır.
- Kullanılacak mekâna uygunluğuna (salon, banyo, çocuk odası vb. gibi) dikkat edilmelidir.
- Günün şartlarına, modaaya uygun olmalıdır.
- Perdeler, gece evin içinin dışarıdan görülmesini önlemelidir.
- Perdelerin evi toz, soğuk, sıcak ve gürültüye karşı koruduğu da göz önünde bulundurulmalıdır.
- Perdeler, aile fertlerinin ihtiyaçları ve zevkleri göz önüne alarak hazırlanmalıdır.
- Perdelerin kullanımı ve temizliği kolay olmalıdır.

2.2.2.1.Kumaş Perde

Kumaş perde tasarımı, kumaşı ve aksesuarları ile kullanıcının ve kullanıldığı evin tarzını yansıtmalıdır. Perde bu anlamda belki de bir evde en çok dikkat toplayan dekorasyon unsurudur. Perdelerde dikkat edilmesi gereken en önemli konu, kullanıcının nasıl bir perdeye ihtiyaç duyduğudur. Perdenin dekoratif ya da fonksiyonel olması, kullanıcının ihtiyaçlarına cevap vermesi ile doğru orantılıdır. Perdeler her ne kadar dekorasyonunuzu tamamlayıcı unsurlar olsa da ihtiyacınız kolay kullanım ve fonksiyonellik ise tasarım, kumaş, mekanizma ve aksesuarlar ile ilgili tercihleriniz de bu doğrultuda olmalıdır.

2.2.2.2.Tül Perde

Organze, vual, tergal, ipek tül perdeler, keten, ipek, vual, organze, polyester gibi ince dokulu kumaşların kullanılması ile tasarlanan perdedir. Tül perde modern veya klasik tüm mekânların vazgeçilmezleri arasındadır. Tül perde tek olarak kullanılacakları gibi farklı sistemler ve farklı kumaş perdelerle birlikte de kullanılabilir. Fon ve kumaş perde ile birlikte kullanılan düz tüller, doğal veya çubuklu katlamalı tüller, kullanıcının ihtiyaçlarına cevap

verir özellikle tasarlanarak dekorasyonu tamamlar. Tül perde, kullanılacak olan tülün cinsine ve dokusuna göre farklı pili ve ekstrafor uygulamaları ile modellendirilerek kullanıma hazırlanır. Modern uygulamalarda kumaşlar, tül seçiminde de yol göstericidir.

Doğal dokuma, keten, doğal ipek kumaşlarda mat tül seçimi, kumaş perde ile uyum sağlayarak görüntü bütünlüğü oluşturur. Tül perdede, mümkün olduğu ölçüde, tül boyunun yere kadar olması görüntü zenginliği açısından önemlidir. Klasik perde uygulamalarında da modern perde uygulamalarında olduğu gibi kumaş perde, tül perde seçiminde etkindir. Klasik perdelerle birlikte, kumaş desenine göre organze tüller, ipek tüller, klasik desenli kesme tüller kullanılabilir.

Tül perdelerin enleri genellikle 300 cm'dir. İthal tüllerin yaygınlaşması 140-150 cm enindeki tüllerin kullanımını arttırmıştır. Bu endeki tüller genellikle katlamalı perdeler için uygundur. Tüller, perde raylarına veya perde borularına tül cinsine göre farklı pililerde dikilerek uygulanabilir. Amerikan, ekstrafor büzgülü, kırma ve kanun pili bunlardan bazılarıdır.

2.3.Kesim

Perdelik kumaşlarda kesim yapılırken hata olmaması için düz boy ipliğinden iplik çekilerek kumaş kesilmelidir. Çok büyük atölyelerde çoklu kesimlerde mutlaka kesim masası kullanılarak perde kumaşları kesilmektedir.

Resim 2.2: Kumaş kesim masası

Resim 2.3: Kumaştan iplik çekilmesi

Resim 2.4: İplik çekilen yerden kesilmesi

2.4. Dikim Yapma

Perde dikişinde kumaşın çekmemesi için polyester ipek iplikler kullanılmaktadır.

Resim 2.5: Atma rustic

Resim 2.6: Atma rustik

Resim 2.7: Fon rustik

Resim 2.8: Fon rustik

2.5.Kalite Kontrol

Üretilmek için satın alınan hammadde veya yarı mamul, işletmelerde kullanılan malzemeler, üretim ara aşamalarında oluşan yarı mamul ve üretim sonunda elde edilen mamul stoklarının uygunluk kontrolünün yapılması ve müşteriye problemsiz ürünün ulaşması kalite kontrol ve kalite güvence yönetiminin görevidir. Bu güvencenini sağlanabilmesi için;

- Stok gruplarına göre kalite işlemi belirleme,
- Kalite kontrol sonrası kalite güvence aşamasının belirlenmesi
- Kalite kontrolün işletmelere göre düzenlenmesi,
- Kalite sorumlularının belirlenmesi,
- Kalite kontrol, kabul, ret veya imha işlemleri ile birlikte, şartlı şabul işlemlerinin yapılabilmesi,
- Stokları detaylı takip edebilme imkânı yanında, raf ömrü de dikkate alınmalıdır.

UYGULAMA FAALİYETİ

Rustik perdeler de kumaş kesimi yapınız.

Kullanılacak malzemeler:Perdelik kumaş, mülaj kâğıdı, kalem, mezür, kullanılacak rustik, perde kesim makinesi, kesim masası

İşlem Basamakları	Öneriler
<p>➤ Perde modelinizi tespit ediniz.</p>	 <ul style="list-style-type: none">➤ Perdelik kumaşların kullanılan modele göre özelliklerine dikkat ediniz.➤ Modele uygun perdelik kumaş seçimini uygulayınız.➤ Perdenin kullanılacağı mekânı belirleyiniz.➤ Uygun renk seçimini yapınız.
<p>➤ Modelinize uygun kumaş seçimi yapınız.</p>	<ul style="list-style-type: none">➤ Kumaş seçiminde mekân ve pencerenin ölçülerine, renk uyumuna ve model özelliklerine dikkat ediniz.

<p>➤ Model özelliğimize uygun kumaş hesabınızı yapınız.</p>	 <p>➤ Ölçülerinizin doğruluğunu kumaşı kesmeden önce tekrar kontrol ediniz.</p>
<p>➤ Perdelik kumaşınızı tekniğine uygun olarak kesime hazırlayınız.</p>	<p>➤ Perdelik kumaş, makas, cetvel, mezura ve kesim masasını hazır bulundurunuz.</p>
<p>➤ Tekniğine uygun olarak kesim yapınız.</p>	<p>➤ Dikkatli olunuz.</p>

UYGULAMA FAALİYETİ

Rustik perde dikmeye hazırlık yapınız.

Kullanılacak malzemeler: Perdelik kumaş, kumaş renginde dikiş ipliği ve dikiş malzemeleri, mülaj kâğıdı, kalem, mezür, kullanılacak rüstik, perde kesim makinesi, kesim masası, perde modelleri

İşlem Basamakları	Öneriler
<ul style="list-style-type: none">➤ Rustik perde dikimi için uygun çalışma ortamı hazırlayınız.	<ul style="list-style-type: none">➤ Aydınlık ve temiz bir ortam hazırlayınız.➤ Düzgün ve geniş bir masa hazırlayınız.
<ul style="list-style-type: none">➤ Rustik perde modellerini araştırınız.➤ Metal halkalı rustik perde modellerini inceleyiniz.	 <ul style="list-style-type: none">➤ Düz perdeleri halkayla asmak ya da bağlamak yerine kumaş üzerinde delikler açarak çift taraflı metal bilezikle de asabilirsiniz.
<ul style="list-style-type: none">➤ Zımba halkalı rustik perde modellerini inceleyiniz.	 <ul style="list-style-type: none">➤ Halkalı ve raylı sistemde hem kalın perdenizi hem de tülünüzü aynı anda asabilirsiniz.

<p>➤ Perde kumaşından halkalı rustik perde modellerini inceleyiniz.</p>	
<p>➤ Biye bağlamalı rustik perde modellerini inceleyiniz.</p>	
<p>➤ Kumaş hesabınızı yapınız.</p>	<p>➤ Model ve pencere ölçünüze göre kumaş hesabınızı yapınız.</p> <p>➤ Elde ettiğiniz ölçüde genişlik ölçünüze 40 cm ilave ediniz.</p>
<p>➤ Perdelik kumaşınızı kesime hazırlayınız.</p>	 <p>➤ Kumaş ve desen özelliğine dikkat ediniz.</p> <p>➤ Kumaşınızı masaya yerleştiriniz.</p> <p>➤ Eğrilikler var ise düzeltiniz.</p>

<p>➤ Pencere ve model özelliğinize uygun olarak hesaplamış olduğunuz ölçülerde kesiniz.</p>	<p>➤ Düzgün bir kesim için iplik çekiniz ya da düz iplik takip ederek kesiniz. ➤ İkinci boyu (perdenin diğer tarafını), kesilen parçanın üzerine yerleştirerek kesiniz (doku ve desen özelliği varsa).</p>
<p>➤ Perde dikiminde kullanacağınız ipliklerinizi hazırlayınız.</p>	 <p>➤ Perde kumaşınıza uygun esnek yapılı iplik kullanınız.</p>

UYGULAMA FAALİYETİ

Perde kumaşından pilili halkalı (biritli) rustik perde dikişiniz.

Kullanılacak malzemeler:Perdelik kumaş, kumaş renginde dikiş ipliği ve dikiş malzemeleri, mülaj kâğıdı, kalem, mezür, kullanılacak rustik

İşlem Basamakları	Öneriler
<ul style="list-style-type: none">➤ Halkalı rustik perde hakkında ön hazırlık yapınız.	<ul style="list-style-type: none">➤ Perde kumaşından halkalı rustik perde ile ilgili çevrenizde gözlem yapınız.➤ Halkalı rustik perde çeşitleri hakkında araştırma yapınız.➤ Verilen kaynakçaları tarayınız.➤ Çalışmalarınız için aydınlık ve geniş atölye ortamı hazırlayınız.
<ul style="list-style-type: none">➤ Perde kumaşı üreten, satan ve dikimini yapan işletmelerin web sayfalarını inceleyiniz.	<ul style="list-style-type: none">➤ Web sayfasındaki bilgileri değerlendiriniz.
<ul style="list-style-type: none">➤ Perde kumaşından hazırlanan pilili halkalı (biritli) rustik perde için ölçü alınız.	<ul style="list-style-type: none">➤ Pencere ölçünüzü hatasız ve net alınız.
<ul style="list-style-type: none">➤ Halkalı rustik perdede en çok kullanılan 1 metreye 2,5 metre ya da 1 metreye 3 metre olarak kumaşınızı hesaplayınız.	<ul style="list-style-type: none">➤ Perdenin zengin durması için aldığınız ve hesapladığınız ölçülere dikkat ediniz.
<ul style="list-style-type: none">➤ Aldığınız ölçüye göre kumaşınızı hazırlayınız.	<ul style="list-style-type: none">➤ Perdede alınan ölçü ve modele uygun hatasız kumaş hesabı yapmaya dikkat ediniz
<ul style="list-style-type: none">➤ Üstten 12 cm işaretleyip 6 cm içine kıvrarak ütöleyiniz.	<ul style="list-style-type: none">➤ Ütüyü kullanırken dikkatli olunuz.
<ul style="list-style-type: none">➤ Aynı noktadan tekrar içe katlayınız (6x6 şeklinde iki kez katlanacak.).	<ul style="list-style-type: none">➤ Rustik perdenin pili ayarını aynı ölçüde olmasına dikkat ediniz.
<ul style="list-style-type: none">➤ Perde kenarlarını model özelliğinize uygun olarak katlayarak ütöledikten sonra dikişiniz.	<ul style="list-style-type: none">➤ Makine ayarına dikkat ediniz.
<ul style="list-style-type: none">➤ Kıvrırdıktan sonra pililerini eşit aralıklarla işaretleyiniz.	<ul style="list-style-type: none">➤ Sabun kullanabilirsiniz.
<ul style="list-style-type: none">➤ İşaretlediğiniz pili ölçülerini katlayarak ütöleyiniz.	

<p>➤ Aynı ölçüde hazırladığımız pilileri ve kenar katlamalarını kendi renginde iplikle makinede dikiyoruz.</p>	
<p>➤ Perdenin biritlerini 18 cm (boy) x14 cm (en) ebatlarında birit parçalarını keserek hazırlayınız.</p>	
<p>➤ Birit parçalarını enine kumaş yüzü içeride kalacak şekilde ikiye katlayarak 1cm içeriden üç kenarını makine çekerek yüzüne çeviriniz, ütöleyiniz.</p>	<p>➤ Dikimi bitmiş biritlerin boyu 14 cm eni 6 cm olmasına dikkat ediniz.</p>
<p>➤ Hazırladığımız kumaş halkalarını açık olan uçları pililerin arasında kalacak şekilde yerleştiririniz.</p>	

- Perde üst kenarından 0,5-1 cm içeriden makine çekiniz.

- Halkaları dikerken sağlamlaştırma dikişi mutlaka yapınız.

- Kumaş halkaların (biritleri) aynı ölçüde hazırlayarak dikiş.

- Diktiğiniz kumaş halkanın düzgün ve hatasız olmasına dikkat ediniz.

<ul style="list-style-type: none">➤ Kumaş halkasının diğcr ucunu tersine çeviriniz.	
<ul style="list-style-type: none">➤ Kapalı halka uçları pilileri tutturmak için çektiğimiz 6 cm'lik dikişinizin üzerine gelecek şekilde yerleştirerek makine çekiniz.	<ul style="list-style-type: none">➤ Diğcr ucunu (temiz olan ucu) kumaşın tersinden dikişiniz.➤ Dikiş aynı yerden dikilmelidir.
<ul style="list-style-type: none">➤ Kumaş halkaların dikim işinden sonra rustiğe takınız.	 <ul style="list-style-type: none">➤ Temiz ve düzenli çalışınız.➤ İşinizi zamanında bitiriniz.

UYGULAMA FAALİYETİ

Biye bağlamalı rustik perde dikişiniz.,

Kullanılacak malzemeler:Perdelik kumaş,kumaş renginde dikiş ipliği ve dikiş malzemeleri, mülaj kâğıdı, kalem, mezür,kullanılacak rustik

İşlem Basamakları	Öneriler
➤ Biye bağlamalı rustik perde ile ilgili çevrenizde gözlem yapınız.	➤ Biye bağlamalı rustik perde çeşitleri hakkında araştırma yapınız. ➤ Verilen kaynakçaları tarayınız.
➤ Biye bağlamalı rustik perde hakkında ön hazırlık yapınız.	➤ Çalışmalarınız için aydınlık ve geniş atölye ortamı hazırlayınız.
➤ Perde kumaşı üreten, satan ve dikimini yapan işletmelerin web sayfalarını, mağazalardaki perdeleri inceleyiniz.	➤ Web sayfasındaki bilgileri değerlendiriniz
➤ Biye bağlamalı rustik perde için ölçü alınız.	➤ Ölçüyü hatasız ve net alınız.
➤ Aldığımız ölçüye göre kumaşınızı hazırlayınız.	➤ Biye bağlamalı rustik perdelerde de diğer perdelerdeki gibi iyi sonuç almak için aynı ölçüler kullanılmaktadır.1 metreye 2,5 metre ya da 1 metreye 3 metre kumaşınızı dikkatli hesaplayınız.
➤ Rustik perde modelinizin üstten kıvrıma payını içine katlayınız (Bir önceki uygulamaya bakınız.).	➤ Pilideki eşit aralıkların aynı cm'de olmasına dikkat ediniz.
➤ Üstten 12 cm işaretleyerek 6x6 cm içine kıvrıdıktan sonra pililerini eşit aralıklarla hazırlıyarak ütöleyiniz.	

<ul style="list-style-type: none">➤ Yanlardan 5x5 cm katlayarak ütöleyiniz.➤ Aynı ölçüde hazırladığınız pilileri ve kenar katlamalarını makinede dikiş.	 <ul style="list-style-type: none">➤ Kendi renginde iplik kullanınız.
<ul style="list-style-type: none">➤ Etek boyunu 15 cm kıvrınız.	
<ul style="list-style-type: none">➤ 25x4 cm 40x4 cm olmak üzere iki farklı ölçüde biye parçası hazırlayınız.	
<ul style="list-style-type: none">➤ Hazırladığınız biye parçalarını kumaş yüzü içte kalacak şekilde katlayınız.	<ul style="list-style-type: none">➤ Biye ölçüleri model özelliğine göre farklılık gösterir.

<ul style="list-style-type: none"> ➤ İki uzun bir kısa kenar olmak üzere üç kenarını 1 cm içeriden makine çekiniz. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Biyelerin boyları farklı ölçüde olmalıdır.
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Dikilen şeritleri ters çeviriniz ve ütöleyiniz. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Biyelerde hazırlanan ölçülere dikkat etmelisiniz.
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Pилilerini hazırladığınız rustik perdenin biyelerini pili arasına yerleştiriniz. 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Pili arasına yerleştirilen biyeleri sağlama dikişi yapınız. 	 <ul style="list-style-type: none"> ➤ Diktiğiniz biyelerin düzgün ve hatasız olmasına dikkat ediniz.

- Hazırladığımız biye bağlamalı perdeyi rustiğe takınız.

- Temiz ve hatasız çalışınız.

UYGULAMA FAALİYETİ

Rustik perde dikimini yapınız ve dikim işleminden sonra rustik halkaları takınız.

Kullanılacak malzemeler: Perdelik kumaş, kumaş renginde dikiş ipliği ve dikiş malzemeleri, kullanılacak rustik, perde halkası

İşlem Basamakları	Öneriler
<ul style="list-style-type: none">➤ Perde kumaşını teyelledikten sonra dikime başlayınız. Dikiş bilgileri için b 10. sınıf Düz Dikiş modülüne bakınız.	<ul style="list-style-type: none">➤ Dikişe başlamadan önce makinenizin ayarlarını kontrol ediniz.
<ul style="list-style-type: none">➤ Perdenizin önce yan dikişlerini 4x4 cm katlayarak dikişiniz.	
<ul style="list-style-type: none">➤ Yan dikişlerini diktikten sonra ekstrafor genişliğinize 1 cm ilave ederek perde üst katlamasını yapınız.	<ul style="list-style-type: none">➤ Halkalı rustik perde dikimine bakabilirsiniz.
<ul style="list-style-type: none">➤ Ekstrafor uzunluğunuzu perde genişliğinden 2 cm uzun kesiniz.	

<p>➤ Perde üst katlama hizasından 1cm içeride kalacak şekilde ekstraforu yerleştiriniz.</p>	
<p>➤ Yerleřtirdiđiniz ekstraforu önce perdenizin üst kısmını, sonra alt kısmını seyrek ayarda makinede dikişiniz.</p>	<p>➤ Dikiş 2 mm içeriden ekstraforu temizleyerek başlayınız.</p>
<p>➤ Perde halkalarını takınız.</p>	 <p>➤ Perde halkalarını istenilen sıklıkta takınız.</p>

<p>➤ Halkaların tamamını taktıktan sonra perdenizi rustik borusuna geçiriniz.</p>	
<p>➤ Ütüleme işlemini yapınız.</p>	<p>➤ Kumaş özelliğine göre ayarlanmış ısı ile ütüleyiniz.</p>
<p>➤ Kalite kontrol yapınız.</p>	<p>➤ Rustik perdenizin belirlediğiniz modele uygunluğunu kontrol ediniz. ➤ Rustik perdenizin belirlediğiniz ölçülere uygunluğunu kontrol ediniz.</p>
<p>➤ Perdenizin halkalarını kullanarak kornişe takınız.</p>	

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Aşağıdaki cümlelerin başında boş bırakılan parantezlere, cümlelerde verilen bilgiler doğru ise D, yanlış ise Y yazınız.

1. () Fon ve kumaş perde ile birlikte kullanılan düz tüller, doğal veya çubuklu katlamalı tüller, kullanıcının ihtiyaçlarına cevap verir.
2. () Tül perdelerin enleri genellikle 400 cm'dir.
3. () Kesim yapılırken kontrole gerek yoktur çünkü hata yapılmaz.
4. () Kumaş, modele uygun seçilmelidir.
5. () Rustik perdelerde ölçü alınırken kenarlardan 30 cm fazlalık alınarak kumaş hesaplanır.
6. () Rustik perde dikişinde önce etek ucu dikilir.
7. () Rustik genişliği 250 cm'ye kadar olan yerlerde alttaki tül perde tek parça yapılabilir.
8. () Model olarak tül perdeler yere oturtulmak isteniyorsa toplam yüksekliğe / boya 10 cm eklenmelidir.
9. () Ölçü şekli özellikle tavanda kartonpiyer yani alçı perdelik olmadığı durumlarda alınması gereken ölçü şeklindedir.

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızı cevap anahtarıyla karşılaştırınız. Yanlış cevap verdiğiniz ya da cevap verirken tereddüt ettiğiniz sorularla ilgili konuları faaliyete geri dönerek tekrarlayınız. Cevaplarınızın tümü doğru ise "Modül Değerlendirme"ye geçiniz.

MODÜL DEĞERLENDİRME

1,20 cm eninde 2,50 cm boyundaki bir pencerenin ölçüsünü alarak biye bağlamalı rustik perde çalışması yapınız.

Değerlendirme Ölçütleri	Evet	Hayır
1. Rustik perde model seçimi ve modelleri hakkında bilgilendiniz mi?		
2. Rustik perdede kullanılan aparat çeşitlerini öğrendiniz mi?		
3. Rustik perde ölçüsüsü almayı öğrendiniz mi?		
4. Rustik perdede kullanılan kumaşları tanıyabiliyor musunuz?		
5. Rustik perde dikimi için kumaş hesabı yapabiliyor musunuz?		
6. Kumaş kesimi yapabiliyor musunuz?		
7. Rustik perde dikimi sırasında kullanılan araç gereçleri tanıyor musunuz?		
8. Kullanılan kumaşın özelliğine göre ütüleme yapabiliyor musunuz?		
9. Zamanınızı ve malzemenizi ekonomik kullanabildiniz mi?		
10. Ürün bitiminde kalite kontrol yaptınız mı?		

DEĞERLENDİRME

Değerlendirme sonunda “**Hayır**” şeklindeki cevaplarınızı bir daha gözden geçiriniz. Kendinizi yeterli görmüyorsanız öğrenme faaliyetini tekrar ediniz. Bütün cevaplarınız “**Evet**” ise bir sonraki modüle geçmek için öğretmeninize başvurunuz.

CEVAP ANAHTARLARI

ÖĞRENME FAALİYETİ -1'İN CEVAP ANAHTARI

1	Doğru
2	Doğru
3	Yanlış
4	Doğru
5	Yanlış
6	Doğru
7	Yanlış

ÖĞRENME FAALİYETİ-2'NİN CEVAP ANAHTARI

1	Doğru
2	Yanlış
3	Yanlış
4	Doğru
5	Yanlış
6	Yanlış
7	Doğru
8	Doğru
9	Yanlış

KAYNAKÇA